

delectabilia est pars continentie, quae est pars temperantiae, 22. q. 133. 5. ad 2.
 9 * Continentia & perseverantia sunt partes constantiae firmiter persistentes; prima est contra concupiscentias, secunda contra tristitias, 12. q. 38. 3. ad 2. & 22. q. 53. 5. ad 3.
 10. Est tantum in voluntate subjective, 22. q. 133. 3. a.
 11. Continentia potest attribui rationi, sicut primo moventi, & incontinentia concupiscibili, licet utraque sit in voluntate, ut in proprio subiecto, 22. q. 133. 3. ad 2.
 12 Ad continentiam efficacius operatur maceratio carnis per abstinenciam cibi & potus, quam per subtractionem vestium, vel per laborem corporalem, 22. q. 188. c. ad 3.
 13. Contingens & necessarium sunt de transcendentiis, 1. q. 115. 6. c. in hunc modum.
 14. Unumquodque contingens est ex parte materiae, necessitas vero consequitur rationem formae, quia quae sequuntur ad formam, necessarium insunt, 1. q. 86. 3. d.
 15. Nihil est contingens quod non habeat aliquid necessarium, 1. q. 84. 2. ad 3. & q. 86. 3. c. sub in hoc loquor, in hoc loquor.
 16. Potest sumi dupliciter, scilicet contingens ut contingens, id est in particulari, & contingens in universali, id est secundum quod in eo invenitur ratio necessarii, 1. q. 86. 3. c. in hoc loquor, in hoc loquor.
 17. Contingens ad utrumlibet est in potentia, Ideo non exiit in actum: nisi prius per aliquid determinetur ad unum, 1. q. 19. 3. ad 5.
 18. Contingens ut contingens cognoscitur directe a sensu, sed indirecte ab intellectu, 1. q. 86. 3. c. in hoc loquor, in hoc loquor.
 19. Contractio duplex, scilicet ad quidditatem, & ad rationem, 1. q. 5. 3. ad 1.
 20. Contrahere est aliquid cum causa de necessitate incurere, 3. q. 14. 3. ad 1.
 21. Contrapassum idem est quod ipsum commutativum tantum, 22. q. 61. 4. c. in hoc loquor.
 22. Contrapassum primo invenitur in passionibus iniuriosis, secundo in ablatione rerum per vim, tertio in commutationibus voluntatis, 22. q. 61. 4. c. in hoc loquor.
 23. Contrarium magis distat a suo contrario, quam simplex negatio, 22. q. 79. 4. c. ad 2.
 24. Nomen distantiae derivatum est a loco ad omnia contraria, 1. q. 67. 2. ad 3. & 12. q. 7. 1. c.
 25. Idem est causa contrariorum communis, non autem particularis, 1. q. 49. 3. c. in hoc loquor.
 26. Idem est causa contrariorum, secundum diversam, 12. q. 32. 3. ad 2. & 22. q. 7. 1. ad 2.
 27. Unum contrariorum est causa alterius contrarii per accidens tantum, 1. q. 49. 1. c. in hoc loquor.

28. 12. q. 32. 4. c. & q. 33. 5. ad 1. & 22. q. 38. 2. ad 3. & q. 162. 3. ad 3. & 3. q. 101. 1. ad 3.
 29. Idem est contrarium diversum secundum diversam, non autem secundum idem, 12. q. 31. 8. ad 2. & q. 45. 1. ad 2. & q. 78. 4. ad 2. & q. 79. 1. ad 2.
 30. Idem potest tolli ex causis contrariis per modum superabundantiae & defectus, 22. q. 89. 10. ad 3.
 31. Contraria in re non sunt contraria in mente, 12. q. 33. 5. c. ad 2. & q. 33. 1. c. & q. 54. 2. ad 1. & q. 64. 3. ad 3.
 32. Objecta contraria causant contrarias passionem in potentis appetitivis, non autem in cognitivis, 12. q. 54. 2. ad 1.
 33. Contrariorum potest esse unus habitus, secundum quod conveniunt in una ratione communi, 12. q. 54. 2. ad 1. & 3. ad 1.
 34. Aliqua dicuntur contraria dupliciter, scilicet secundum formam generis, vel secundum formam speciei, 12. q. 33. 4. c.
 35. Species contrariorum consistunt per respectum ad aliquid extra possunt habere convenientiam inter se, non autem species absolute, 12. q. 33. 4. c.
 36. Motus habet contrarietatem terminorum, sed mutatio secundum accessum & recessum ab eodem termino, 12. q. 23. 2. c.
 37. Nullus motus est contrarius motui circulari, 1. q. 66. 2. c.
 38. Quietus contrarius sunt, quae sunt in terminis contrariis, 12. q. 31. 8. c.
 39. Sicut quieti naturalis contrarius est quietus violenta ejusdem corporis, & quietus naturalis alterius corporis; ita in affectibus animae delectationi opponitur & delectatio, & tristitia, 12. q. 31. 8. 2.
 40. Omne quod generatur, generatur ex contrario, 1. q. 46. 1. ad 3. item q. 75. 7. c.
 41. Omne compositum ex contrariis necesse est corrumpi, 1. q. 82. 1. c. item 3. q. 14. 3. ad 1.
 42. Contraria possunt inesse eidem, non secundum idem, 3. q. 46. 8. ad 1.
 43. Sunt circa idem, quando subiectum aequaliter se habet ad ea, 22. q. 24. 10. ad 1.
 44. Contraria contrariis curantur, 12. q. 87. 6. ad 3.
 45. Contritio secundum essentiam est in corde, & pertinet ad poenitentiam interiorem, virtualiter vero ad exteriorem, in quantum impliat propositum confitendi, & satisfaciendi, 3. q. 90. 3. ad 3.
 46. Dolor contritionis duplex, scilicet sensitivus, & intellectivus, scilicet displicentia voluntatis. Primus est tantum effectus ejus, secundus autem est ipsa contritio, 3. q. 84. 8. 9. & q. 85. 1. c.
 47. Uter-

3. Uterque dolor debet durare usque ad mortem. Et primus debet continuari quantum possibile est, servatis actibus aliarum virtutum, & sanitate, non autem secundus, 3. q. 84. 8. 9.
 4. Contritio & singularis dolor debet esse de singulari peccatis mortalibus in principio, quae memoria occurrunt; ut, scilicet homo actualiter singula detestetur, quantum in ipso est: sed postea sufficit una communis de omnibus, 12. q. 113. 5. ad 3. & 3. q. 87. 1. c.
 5. De peccato mortali totaliter oblitto sufficit generalis contritio de omni quo Deum offendit. Si autem recordetur tantum in generali, recogitet. Et si in speciali recordetur, debet specialiter conteri, & de oblivione dolere, quae ex negligentia contingit, 22. q. 113. 5. ad 3. & 3. q. 84. ad 5. & q. 87. 1. c.
 6. Ad contritionem de venialibus non requiritur propositum non peccandi, sicut de mortali, sed sufficit displicentia ejus, & sua causa, 3. q. 87. 1. ad 1.
 7. Peccatum veniale non remittitur hic per contritionem habitalem quae habetur per habitum charitatis, vel per habitum poenitentiae virtutis, quia sic charitas non compatetur peccatum veniale, quod patet esse falsum, sed requiritur virtualis contritio, puta cum aliquis hoc modo fertur secundum affectum in Deum, & in res divinas, ut quicquid sibi occurreret, quod eum ab hoc motu retardaret, displiceret ei, & doleret se commisisse, etiam si actu de illa non cogitaret: non autem requiritur actualis, 3. q. 87. 1. c.
 8. Contritio est dolor pro peccatis assumptus cum proposito confitendi, & satisfaciendi, s. q. 1. 1. c.
 9. Est actus virtutis poenitentiae, cujus est detestari praevenia delicta, s. q. 1. 2. c.
 10. Attritio nullo modo potest fieri contritio quam necessario charitas praecedat, s. q. 1. 3. c.
 11. De malis poenae potest esse dolor, non tamen contritio, s. q. 2. 1. c.
 12. De originali peccato est aliqua displicentia esse possit, non tamen contritio, s. q. 2. 1. c.
 13. Nullum peccatum actuale sine contritione remittitur, s. q. 2. 2. 3. c.
 14. Contritio non est de peccato futuro, sed magis cautio, quae est pars prudentiae contritioni adjuncta, s. q. 2. 4. c.
 15. De peccatis aliorum dolere debemus, non tamen oportet quod de eis conteramur, s. q. 2. 5. ad 2.
 16. Quantum ad principium contritionis, oportet quod de singulis peccatis, quae quis in memoria habet conteratur; sed quantum ad terminum, sufficit quod sic una communis de omnibus, s. q. 2. 6. c.
 17. Contritio est dolor est de peccatis in ipsa voluntate consistens, omnium dolorum maxi-

mus est, ut vero in parte sensitiva derivatur ex rationis displicentia de peccatis, non est aliis doloribus major, s. q. 3. 1. c.
 18. Contritionis dolor, ut est in ratione, nimis esse non potest, ut autem in sensu reperitur, excessus in eo culpabilis esse potest, s. q. 3. 2. c.
 19. Sicut unum peccatum est majus alio, ita dolor contritionis de uno peccato necessario major est quam de alio, s. q. 3. 3. c.
 20. Toto praesentis vitae tempore debet homo de praeteritis peccatis conteri, & dolere, s. q. 4. 1. c.
 21. Contritio cum sit actus poenitentiae, maxime expeditur continue de peccatis conteri, & moderate dolere, dummodo ceterarum virtutum officia suo tempore non omitat, s. q. 4. 2. c.
 22. Post hanc vitam in purgatorio tantum, quamquam non meritorius, de peccatis contritionis, dolor esse potest, non autem in patria vel in inferno, s. q. 4. 3. c.
 23. Contritio tam dispositive quam effective instrumentaliter remissionem peccatorum causat, s. q. 5. 1. c.
 24. Quae per charitatem perfecta fuerit, non modo culpae, sed omnis poenae remissionem operari potest, s. q. 5. 2. c.
 25. Quantumcumque parvus dolor, dummodo ad contritionem sufficit, omnem culpam delet, s. q. 3. c.
 26. Contumelia est deducere id quod est contra honorem alicujus, in notitiam ejus, & aliorum, quod fit principaliter per verba secundo per alia, 22. q. 72. 1. c.
 27. Contumelia est tantum de culpa, convitium etiam de poena, sed improprium est de indigentia, tamen quandoque unum ponitur pro alio, 22. q. 72. 1. ad 3.
 28. Contumelia est contra honorem, & parvam, sed detractio contra famam & occulte suffragatio vero contra amicitiam, derisio autem erubescere facit, 22. q. 73. 1. c. & 2. c. & 4. ad 1. & q. 75. 1. c.
 29. Contumelia, & convitium ex intentione dehonorandi notabiliter sunt peccata mortalia; si autem ad correctionem, servato debito modo, non sunt peccata, 22. q. 72. 2. c. & q. 158. 5. ad 3.
 30. Adulterium est gravius peccatum quam contumelia, & haec quam detractio secundum se; & haec quam furtum & rapina, 22. q. 73. 3. c.
 31. Contumeliae & detractioes debent reprimi, ad correctionem audacium, & ad vitandum scandala, 22. q. 72. 3. c. & q. 73. 4. ad 1.
 32. Contumelia principaliter oritur ex ira, secundo ex stulticia, quia convenit cum ira. Non autem ex superbia directe, sed

infirmitas in dicitur

contra rium

Vel potest dici, quod peccatum publicum erat inter fratres. Unde dicitur pluraliter, accusavit fratres suos, 22. q. 33. ad 2. *¶* 7. ad 2.

14 Dimittens admonitionem, vel prohibitionem, quia non sperat correctionem, sed timet sequi pejus, non peccat, 22. q. 33. ad 3. *¶* 6. *¶* q. 43. 7. ad 3. *¶* q. 150. 1. ad 4.

15 Peccatum infidelium aliorum ut hæresis, & fornicatio, vel cedens in damnationem aliorum, ut furtum, & homicidium, debet denuntiari sine admonitione, 22. q. 33. 2. c. ad 3.

16 Correctio est utilis ad emendationem, ad quam tamen non sufficit sine auxilio Dei, 12. q. 109. 8. ad 2. item 22. q. 33. 2. ad 1. *¶* q. 83. 7. ad 3.

17 Scandalum directe opponitur correctioni fraternæ, 22. q. 34. pr. item q. 43. 3. c.

1 Corruptibile & incorruptibile differunt genere physico, non autem genere logico, 1. q. 66. 2. ad 2. *¶* q. 88. 2. ad 4.

1 Nihil corrumpitur, nisi per hoc quod forma separatur à materia, 1. q. 9. 2. c. *¶* q. 50. 5. c. *¶* q. 75. 6. c.

2 Corruptio non potest esse, nisi ubi est contrarietas; quia omnis generatio & corruptio est ex contrario in contrarium, 1. q. 75. 6. c.

3 Aliquod corrumpitur dupliciter, scilicet per se, & per accidens, 1. q. 75. 6. c. *¶* q. 89. 5. c. *¶* 12. q. 53. 1. c.

4 Corruptio duplex, scilicet separatio formæ à materia, & resolutio in elementa, 3. q. 50. 5. c.

5 Non intenditur à natura, nisi per accidens, 1. q. 19. 9. c. item q. 49. 1. c. ad 2. item 2. c.

6 In omni mutatione est aliqua corruptio, 1. q. 50. 5. ad 1.

7 Impossibile est, aliquid subsistens corrumpi per accidens, vel generari per accidens, sed tantum per se, 1. q. 75. 6. c.

8 Mors, corruptio, & omnis defectus est contra naturam particularis formæ, sed aliquando est naturalis, ratione materiæ, & naturæ communis, 1. q. 22. 2. ad 2. *¶* 12. q. 42. 2. c. ad 3. *¶* q. 85. 6. c. *¶* 22. q. 65. 1. ad 1. *¶* q. 164. 1. ad 1.

9. Materia subiecta privationi est principium & causa omnis corruptionis, 1. q. 50. 5. ad 3. *¶* q. 75. 6. c.

1 Corvus significat voluptatibus denigratos, vel expertes bonæ affectionis, quia non est reversus ad arcam, 12. q. 102. 6. ad 1. c. 2. si.

1 Coista fuit præcisa ab Adam sine dolore, sed cum delectatione, 1. q. 92. 3. ad 2. *¶* q. 97. 2. ad 3.

2 Non erat de perfectione individuali Adæ, sed de specifica, 1. q. 92. 3. ad 2. *¶* q. 97. 2. ad 3. *¶* q. 31. 5. ad 2.

3 Mulier convenienter fuit formata de

coista Adæ, 1. q. 92. 3. ad 2.

4 Facta est de coista Adæ, ut facta ejus non de capite, ut domina, nec de pede, ut ancilla, 1. q. 92. 3. c.

5 Conversio coistæ in mulierem fuit supernaturalis, & obediens, 1. q. 92. 4. ad 3.

6 Multiplicatio coistæ fuit per additionem materiæ noviter creatæ, vel verius per conversionem alterius materiæ præcæcis, contra Ugonem & Magistrum sententiarum, 1. q. 92. 3. ad 1.

7. Illud additum non venit in corpus Evæ, nisi mediante coista. Ideo Eva non dicitur facta ex eo, licet esset quid amplius in quantitate quam coista, 1. q. 92. 3. ad 1.

1 Creatio magis respicit esse quam naturam vel rationem, 3. q. 2. 7. ad 3.

2 Creatio passiva, secundum esse ut inhæret, est naturaliter posterior creatura, & est subiective in ea: sed secundum rationem ejus, ut causatur ex actione Dei, est prior, 1. q. 45. 2. ad 2. *¶* ad 3.

2 Creationem esse, ratio demonstrat, 1. q. 45. 2. c.

4 Philosophi concedunt creationem esse, sed ab æterno, 1. q. 46. 2. ad 1. item ad 2.

5 Creatio non est mutatio proprie, 1. q. 45. 2. ad 2. item 3. c. *¶* q. 46. 1. ad 5.

6 Non est motus nec terminus motus, 1. q. 45. 2. ad 3. item 3. c. item q. 46. 3. ad 2.

7 Est emanatio universalis entis ex nihilo, 1. q. 45. 1. c. *¶* 4. ad 1.

8. Nihil præsupponit in re, cui naturaliter prius convenit non esse quam esse, 1. q. 65. 3. c.

9 Non admiscetur in operibus naturæ, nec artis, sed præsupponitur, 1. q. 45. 8. c.

10 Importat habitudinem creaturæ ad creatorem, cum quadam novitate, sive inceptioe, 1. q. 45. 3. ad 3.

11 Creare nihil aliud est, quam absque materia præcæcis aliquid producere, 1. q. 65. 3. c.

12 Creatio est productio rei secundum totam substantiam suam, nullo præsupposito, 1. q. 65. 3. c.

13 Creatio activa est essentia Dei, cum relatione rationis ad creaturas. Passiva vero est in creatura, & est accidens ejus de prædicamento relationis, scilicet habitu habentis esse ab alio, & consequens operationem Dei, 1. q. 45. 3. c.

14 Passive sumpta est aliquid in re creatura quia creatio activa est actio transiens, relinquens effectum exteriorum, 1. q. 45. 3. c.

15 Nullum corpus potest creare, 1. q. 45. 5. c.

16 Solus Deus creat, 1. q. 45. 5. c. *¶* q. 47. 1. c. *¶* q. 65. 3. c. *¶* q. 90. 3. c. *¶* q. 104. 3. ad 1. *¶* ad 3.

17 Creare requirit potentiam agentis infinitam, 1. q. 32. 1. ad 2. item q. 45. 5. ad 3. item q. 65. 3. ad 3.

18 Deus non potest communicare creaturæ potentiam etiam aliquid virtute propria, & principaliter, nec instrumentaliter, 1. q. 45. 5. c. ad 3.

19 Creare est commune toti Trinitati, 1. q. 45. 6. c.

20 Philosophi dixerunt, quod intelligentia superior creat inferiorem, & animam, & corpus cæli moti ab ea, 1. q. 8. 3. c. *¶* q. 45. 5. c. *¶* q. 65. 3. c.

21 Omne ens præter Deum, est creatum à Deo, 1. q. 44. c. *¶* q. 45. 2. c. *¶* q. 65. 0. c. *¶* 12. q. 79. 2. c.

22 Res simplex non potest fieri nisi per creationem, 1. q. 118. 1. c.

23 Prima individua cujuslibet speciei producta sunt per creationem tantum, 1. q. 45. 5. ad 1. *¶* q. 65. 4. c. *¶* 12. q. 5. 7. ad 2.

24 Sola supposita proprie dicuntur creati, 1. q. 45. 4. c. *¶* 7. ad 2. *¶* 8. c.

25 Creatio passiva creatur non quidem alia creatioe, sed seipsa, 1. q. 45. 3. ad 2.

26 Facta est in principio temporis mensurantis motum primi mobilis sicut in adjacente creationi, non autem sicut in mensurante eam, quia simul fuerunt, 1. q. 46. 3. c. ad 1.

27 Est in instanti, 1. q. 63. 5. c. *¶* q. 74. 1. ad 1.

28 Immo principium temporis non est mensura creationis, 1. q. 46. 3. ad 1.

29 Est prima actio, quia nullum præsupponit, sed præsupponitur à qualibet alia, 1. q. 45. 1. ad 2.

30 Creatio aliqua præsupponit materiam in qua, non autem materiam ex qua, 1. q. 45. 1. ad 1.

1 In productione cujuslibet creaturæ, etiam minima manifestatur infinita potentia, sapientia, & bonitas Dei, 1. q. 32. 1. ad 2. *¶* q. 45. 5. ad 3.

2 In omnibus creaturis differunt suppositum & natura, 3. q. 17. 1. c.

3 Omnis creatura potest deficere à bono in non esse secundum seipsam, nisi à Deo, conservetur, secundum Gregorium, 12. q. 109. 2. ad 2. *¶* q. 112. 3. ad 2.

4 Est mutabilis, 1. q. 92. 0. *¶* q. 10. 3. c. item q. 16. 8. c. *¶* q. 6. 5. 1. ad 1. *¶* 12. q. 109. 2. ad 2. *¶* q. 112. 3. ad 2. *¶* q. 3. q. 10. 4. c. *¶* q. 13. 2. 3. c.

5 Creaturæ secundum se sunt tenebræ, falsitas, & nihil, 22. q. 5. 1. ad 2.

6 In creaturis inventiuntur quatuor per ordinem, scilicet esse, unitas, virtus, & respectus ad effectus, 1. q. 39. 8. c.

7 Creatura dignior potest dici facta propter viliosorem, in ordine ad totum universum, non autem secundum se, 1. q. 70. 2. ad 4.

8 Commune est omni creaturæ, ut per omnes motus & operationes ejus tendat sicut in finem suum, in assimilationem divinæ bonitatis, *¶* Tb. Op. Tom. VII.

tatis, conservando suum esse, & communicando illud, 1. q. 63. 5. c.

9 Creatura coporalis ordinatur ad spirituale, & tendit in assimilationem ejus, 1. q. 65. 2. c. ad 2.

10 Irrationalis ordinatur ad rationalem tripliciter, scilicet auxiliando, significando, continentem, 22. q. 76. 2. c.

1 Credere est cum assensu cogitare, 22. q. 2. 1. c.

2 Est proprius, & interior actus fidei, 22. q. 2. 2. c. *¶* q. 41. c. item 2. c. ad 1.

3 Est actus intellectus assentientis divini veritati, ex imperio voluntatis motus à Deo per gratiam, 22. q. 2. 9. c. *¶* q. 41. 1. c. *¶* 2. c. ad 1. *¶* q. 2. c.

4 Actus fidei triplex, scilicet credere Deo, credere Deum, & credere in Deum, 22. q. 2. 2. c.

5 Credere Deum, Deo, & in Deum est unus actus fidei, respectu diversorum, 22. q. 2. 2. c.

6 Scientia de credendis est duplex, scilicet donum, quo discernuntur credenda à non credendis; & gratia, qua hoc docetur. Prima convenit omni sancto, non autem secunda, 22. q. 9. 1. ad 2.

7 Credere aliqua supra rationem naturalem est de necessitate salutis, similiter & fides, 22. q. 1. c. ad 3. *¶* q. 2. 3. c. *¶* q. 16. 1. ad 1.

8 Credere aliqua quæ ratione naturali demonstrantur, est necessarium, 12. q. 99. 2. ad 2. *¶* 22. q. 1. c. ad 3. *¶* q. 2. 4. c.

9 Quilibet tenetur explicite credere articulos fidei, alia vero implicite, 12. q. 76. 2. c. item 22. q. 2. 5. c.

10 Quilibet Christianus tenetur explicite credere mysteria Christi, præcipue quæ publice in ecclesia solemnizantur, 22. q. 2. 7. c. item 8. c. ad 2.

11 Tenetur explicite credere mysterium Trinitatis, 22. q. 2. 8. c.

12 Mysteria Christi, & Trinitatis fuerunt explicite credita à majoribus ante Christum; sed à minoribus implicite, 22. q. 2. 7. c. item 8. c. ad 2.

13 Primum & principale inter omnia credibilia est Deum esse, 22. q. 16. 1. c.

14 Quilibet homo, omni tempore, & omni statu, tenetur credere explicite Deum esse & providentiam ejus, 22. q. 2. 8. ad 1.

15 Mysterium incarnationis Christi oportet aliquoties esse creditum apud omnes, sed diversimode secundum diversitatem temporum & personarum, 22. q. 2. 7. c.

16 Miores tenentur magis explicite credere quam minores, 22. q. 2. 7. 8. c.

17 Credere ea quæ sunt supra rationem, non est levitatis, cum habeat sufficiens inductivum ad credendum, 22. q. 2. 9. ad 3.

18 Processus contra crimina triplex, scilicet per viam denuntiationis, inquisitionis, & accusatio-

dispositive, 22. q. 72. 4. 6. & q. 73. 3. ad 3. & q. 158. 7. c.

1 * Conversio in Deum triplex, scilicet in gloriam, meritum, & preparationem; quæ requirit triplicem gratiam, scilicet consummatam, habitualem, & operationem Dei, 1. q. 62. 2. ad 3.

2 Conventi ad beatitudinem est homini difficile dupliciter, scilicet quia est supra naturam ejus, & propter impedimentum corporis, & peccati, sed angelo tantum primo modo, 1. q. 62. 2. ad 2. & 4. ad 1.

3 Alquis dum est in proposito & intentione peccandi potest subito voluntas sua converti ad Deum ab exteriori, sicut in Paulo; vel ab interiori, 12. q. 112. 2. ad 2.

Aliquid dicitur cooperari alicui dupliciter, scilicet sicut secundarium agens principali agentis, & sicut adjuvans ad præsuppositum finem, 12. q. 111. 2. ad 3.

1 Cor primo generatur, 22. q. 122. 2. c.

2 Est primum principium membrorum, & virium vitalium, quantum ad esse, sed caput est principium sensuum & motus, 3. q. 90. 3. ad 3.

3 Est principium motus in animali, 1. q. 20. 1. ad 2. item 12. q. 17. 9. ad 2.

4 Motus cordis & genitalium, non subjacet, nec obedit imperio rationis, quia est naturalis, 12. q. 17. 9. ad 2. item ad 3. item 22. q. 15. 4. c.

5 Omnis bona dispositio corporis redundat ad cor, sicut ad principium & finem corporaliu motionum, 12. q. 38. 5. ad 3.

6 Cordis est duplex infirmitas, scilicet in substantia ejus mutans, naturalem complexionem ejus, & inordinatio motus ejus, vel alicujus eorum quæ circumstant cor. Prima est mortalis, non autem semper secunda, 12. q. 74. 9. 2.

7 Cor unius hominis tendit ad diversa dupliciter, scilicet secundum diversas potentias appetitivas, vel secundum diversa appetibilia, 22. q. 29. 1. c.

8 Animalia habentia magnum cor sunt timida, 12. q. 45. 3. c.

1 Cornelius & similes ante baptismum habuerunt gratiam, & virtutes, per fidem & desiderium baptismi implicite, vel explicitè, 3. q. 69. 2. ad 2.

Cornicula frequenter crocians significat pluviam cito esse futuram, 22. q. 95. 7. ad 2.

1 Corporalia & pallæ altaris debent esse alba & lineæ, 3. q. 52. 2. ad 3. & q. 83. 3. ad 7.

2 Spiritualliter per corporalia conluverunt ostendi, 1. q. 1. 9. c. & q. 50. 3. ad 3. & 12. q. 4. 7. ad 1.

3 Creatura corporalis est à Deo propter bonitatem Dei, 1. q. 65. 1. 2. c.

4 Omnia corporalia quanto magis considerantur, tanto minora videntur, spiritualia vero e converso, 12. q. 42. 5. c. ad 3.

5 Non omnium corporalium est eadem materia, nisi æquivoce, 1. q. 66. 2. c.

6 Forma corporeitatis non est una in omnibus corporibus, quia non est alià formis quibus corpora distinguuntur, 1. q. 66. 2. c. ad 3.

1 Nullum corpus naturale nec mathematicum potest esse infinitum in actu, 1. q. 7. 3. c.

2 Si esset corpus infinitum, non posset moveri, 1. q. 7. 3. c.

3 Corpus tripliciter sumitur, scilicet pro genere animalis, pro parte ejus, & ut est species quantitatis, 1. q. 18. 2. c.

4 Omne corpus est in potentia, 1. q. 3. 1. c.

5 Corpus habens duos colores est continuum, non tamen secundum eos, 12. q. 20. 6. c.

6 Duo corpora possunt simul esse in eodem loco, virtute Dei, non autem naturaliter, 1. q. 67. 2. c. & 3. q. 54. 2. ad 1. & q. 57. 4. ad 2.

7 Omne corpus habet motum naturalem determinatum, 1. q. 67. 2. c.

8 Nullum corpus movet non motum, 1. q. 3. 1. corporis principio, item q. 110. 1. ad 1.

9 Nullum corpus agit, nisi tangendo & movendo, 1. q. 45. 5. c. fin.

10 Nullum corpus potest esse principium vitæ, 1. q. 3. 1. c. item q. 75. 1. c.

11 Corpus vivum est nobiliss corpore non vivo, 1. q. 3. 1. c. fin.

12 * Corpus prius vivum, & postea mortuum non est idem corpus numero, 3. q. 25. 6. ad 3. & q. 50. 5. c. ad 1.

13 Corpora in quantum sunt in actu, possunt agere; licet hoc negent Avicenna, Plato, & Democritus, 1. q. 115. 1. c.

14 Corpus hominis oportet habere multa organa, quia anima ejus est multiplex in potentia & operatione propter perfectionem ejus, 1. q. 76. 5. ad 3.

15 Fuit optime dispositum in ordine ad suum finem, scilicet animam, 1. q. 91. 3. c. & 22. q. 164. 1. ad 1.

16 Componitur ex contrariis, propter tactum, 1. q. 76. 5. c. & q. 91. 1. ad 2. & 12. q. 85. 6. fin. & 22. q. 164. 1. ad 1.

17 In corpore hominis ignis & aer prædominantur secundum virtutem, sed aqua & terra secundum substantiam. Sed corpora inferiora non sunt de natura quinti corporis, id est cæli, quam aliqui ponunt venire in compositionem humani corporis, 1. q. 91. 1. c.

18 Proximus motor corporis in nobis est appetitus sensitivus, 1. q. 20. 1. ad 1.

19 Corpus hominis regitur à ratione despotice, id est serviliter, appetitus autem sensitivus politice, id est civiliter, 1. q. 81. 3. ad 2. item q. 83. 1. ad 1. & 12. q. 9. 2. ad 3. & q. 17. 7. c. fin. & q. 56. 4. ad 3. Item q. 58. 2. c. & q. 74. 3. ad 3.

20 Cor-

20 Corpus est gloriosum ex totali subjectione ejus ad animam, cujus gloria redundat in ipsum, 12. q. 4. 5. ad 4. & 3. q. 11. 2. c. item q. 54. 2. c. ad 1. & ad 2. & q. 57. 3. c.

21 Corpus gloriosum erit in eodem loco cum alio corpore, non ex dote subtilitatis, sed sola virtute Dei, 3. q. 54. 1. ad 1. & q. 57. 4. 2.

22 Subilitas corporis gloriosi est plena participatio esse specifici, ex plena subjectione ejus ad animam, 3. q. 54. 3. c.

23 Et erunt palpabilia, sicut & corpus Christi post resurrectionem suam, 3. q. 54. 2. ad 2.

24 Et habebunt qualitates tangibiles, 3. q. 54. 2. ad 2.

25 Et erunt colorata colore debito, secundum naturam suarum partium, 3. q. 54. 2. ad 1.

26 Corpus Christi fuit in Adam, & in aliis patribus, secundum originem, non autem secundum aliquid signatum, sicut etiam corpora aliorum, 3. q. 31. 6. c. & 7. c.

27 Secundum Apollinarem hereticum, est consubstantiale deitati, 3. q. 37. 1. c.

28 Est à solo Deo formatum, 3. q. 31. 5. c. ad 3. & q. 46. 6. c.

29 Fuit optime complexionatum, ideo in eo maxime viguit sensus tactus, 3. q. 46. 6. c.

30 Debit augeri, sicut corpora aliorum hominum, 3. q. 33. 1. ad 4.

31 Quantitas corporis in principio animationis proportionatur ei quantitati, ad quam per augmentum venit; quia majorum in fine est major quantitas in principio, præterquam in Christo, in quo fuit minor, 3. q. 33. 2. ad 2.

32 Corpus Christi in perfecta ætate habuit decentem, & mediocrem quantitatem, proportionatam quantitati habitæ tempore quo aliorum corpora animantur, minorem autem in principio, 3. q. 33. 2. ad 2.

33 Corpus Christi vivum & mortuum erat idem numero, 3. q. 50. 5. c.

34 Fuit subiectum impressioni corporum cælestium, 3. q. 12. ad 3.

35 Fuit verum corpus, & non fantasticum, contra Manichæum, & Valentinum, 3. q. 51. 1. c. & 2. c.

36 Christus post resurrectionem habuit verum corpus sicut prius ante mortem, 3. q. 54. 1. c. item 3. c.

37 Corpora mystica sunt duo in hoc mundo, scilicet Christi & diaboli, sed corpus Christi mysticum est tota Ecclesia, 3. q. 8. 1. 3. c. & q. 48. 1. c. & q. 49. 1. c.

38 Corpus Christi verum habet simul omnia membra, non autem corpus mysticum, 3. q. 8. 3. c.

1 Correctio fraterna est admonitio caritatis de emendatione delictorum, à fraterna charitate procedens, 22. q. 33. 1. c.

2 Correctio duplex, scilicet coactiva & ostensiva tantum. Prima pertinet ad prelatos tantum, secunda vero ad omnes, 22. q. 33. 1. 3. c. 6. c.

3 Utraque est in præcepto, sed secunda solum quando delinquens occurrit cum commoditate corripiendi, & spe emendationis, & superior deest, 22. q. 33. 2. c. & q. 43. 7. ad 3.

4 Correctio fraterna est actus caritatis, coactiva vero est actus justitiæ, 22. q. 32. 2. ad 3. & q. 33. 1. c. & 3. 4. c.

5 Admonitio in correctione fraterna est principaliter actus charitatis, quasi imperantis; prudentiæ vero secundario, quasi exequentis & dirigentis, 22. q. 33. 1. ad 2.

6 * Existens in peccato mortali, etiam occulto, corrigens ex officio peccat, non autem corrigens ut frater, nisi propter scandalum, 22. q. 33. 5. c.

7 Peccatum præcedens impedit, ne aliquis corripiat alium tripliciter, scilicet ratione indignitatis, scandali, & superbie, 22. q. 33. 5. c.

8 Prelatus est corripiendus à subditis, sed in secreto tantum; non cum protervia & duritia, sed cum mansuetudine, & reverenter; nisi propter periculum fidei fiat publicum; sicut Paulus publice corripuit Petrum, 22. q. 33. 4. c.

9 Ordo correctionis est de præcepto, scilicet prævia admonitione secreta, 22. q. 33. 7. c.

10 Testes debent adhiberi in correctione fraterna, si non est emendatus per admonitionem secretam, 22. q. 33. 8. c.

11 In correctione fraterna primo debet admoneri secreta, secundo debet dici prælo secreta; tertio testes adhiberi; quarto publicari, 22. q. 33. 8. ad 1. & ad 4. & q. 70. 1. c. & 3. ad 3.

12 Ordo fraternæ correctionis servandus est in peccatis occultis tantum, 22. q. 33. 7. c.

13 Christus non corripuit Judam secreto, nec Petrus Ananiam, & Saphiram, nec Paulus Petrum, multiplici de causa, scilicet quia Dominus peccatum Judæ tamquam Deus sicut publicum habebat. Unde statim poterat ad publicandum procedera. Tamen ipse non publicavit; sed obscuris verbis eum de peccato suo admonuit. Petrus autem publicavit peccatum occultum Ananiam, & Saphiræ, tamquam executor Dei, cujus revelatione peccatum cognovit. Sed Paulus Petrum non reprehendisset, nisi aliquo modo par esset, quantum ad fidei defensionem. Vel Paulus qui erat subditus Petro propter imminens periculum scandalum circa fidem, Petrum publice arguit. De Joseph autem credendum est quod frater suos aliquando admonuerit, licet non sit scriptum.

Vel

generatio

timida

immov

meo
dem
vero

tionis. In primo intenditur emendatio peccantis, in secundo & tertio poena ejus, propter bonum multitudinis. Ideo in primo requiritur ordo correctionis fraternae, in secundo infamia, in tertio autem inscriptio, 22. q. 67. 3. ad 2. item q. 68. 1. c.

1 Criminator est qui aliis publice crimina imponit accusando, vel convititando, 22. q. 74. 1. ad 2.

1 Christus crucifixus est hora tertia linguis Judaeorum, & hora sexta manibus militum, 3. q. 46. 9. ad 2. & q. 83. 2. ad 3.

1 Crudelitas est vitium humanum, excedens modum puniendi culpas; sed feritas, si ve saevitia, est bestialis, 22. q. 157. 1. ad 3. item q. 159. c.

1 Conveniens fuit, Christum mori in Cruce, septuplici ratione, scilicet primo propter exemplum virtutis. Secundo quia hoc genus mortis maxime conveniens erat satisfactioni pro peccato primi parentis, qui pomum ligni vitii sumpsit. Tertio passus fuit in excello ligno, ut etiam ipse aeris natura munderetur. Quarto quia per hoc ascensum nobis parat in caelum. Quinto quia hoc competebar universalis saluationi totius mundi, propter virtutem passionis ubique diffusam. Sexto quia per hoc genus mortis diversae virtutes designantur. Septimo quia hoc genus mortis plurimis figuris responder, 3. q. 46. 4. c.

2 Signum Crucis multiplex in missa, significat passionem Christi, secundum diversas partes, 3. q. 83. 5. ad 3. & ad 4.

3 Mors Crucis est poena acerbissima, 3. q. 46. 4. c.

4 Crux temporalis Christi designat mystice vitam Christianam, propter exemplum virtutis, 3. q. 46. 4. c. princ.

1 Culpa est voluntaria inordinatio, vel privatio boni, 1. q. 48. 5. c. & 12. q. 21. 2. c. & q. 87. 2. c. & 22. q. 34. 2. c.

2 Remissio culpae fit per conjunctionem hominis ad Deum, a quo separatur omnis culpa mortalis perfecta, & venialis imperfecta, 3. q. 86. 4. c. princ. item q. 87. 1. c.

3 Manente culpa, Deus non potest non imputare ad poenam, 3. q. 22. ad 2. q. 2. c.

4 Absolutio universalis a culpa & poena fit in perceptione baptismi, & in martyrio, 3. q. 68. 2. ad 2. & q. 87. 1. ad 2.

1 Cultus Dei consistit in recipiendo divina, vel in tradendo ea aliis, 3. q. 63. 2. 3. 4. c.

2 Triplex, secundum triplicem statum, scilicet veteris legis, legis novae, & secundum statum gloriae, 12. q. 101. 2. c. item q. 103. 3. c.

3 In statu naturae homines nulla lege movebantur ad cultum Dei, sed solo interiori instinctu, 3. q. 60. 5. ad 3.

4 Specialis cultus & honor, qui Graece dicitur theosebia, vel eusebia, debetur Deo, ut omnium primo principio, 22. q. 81. 1. ad 4. & 4. c.

5 Finis divini cultus est ut homo det gloriam Deo, & ei se subiciat mente & corpore, 22. q. 93. 1. c.

6 Cor & corpus sunt applicanda cultui Dei, 12. q. 49. 3. c. & q. 101. 2. c. & 22. q. 19. 1. c. & q. 81. 7. c. & q. 83. 12. c. princ. & q. 84. 2. c. & q. 93. 2. c.

7 Aliquid pertinet ad cultum Dei dupliciter, scilicet ut offerendum, vel ut assumendum, 22. q. 81. 3. ad 2. & q. 95. 2. c.

8 Sacramentum pertinet ad cultum Dei dupliciter, scilicet per modum actionis, ut Eucharistia, in qua principaliter cultus Dei consistit in quantum est Ecclesiae sacrificium; vel per modum agentis, scilicet ordo, vel per modum recipientis, ut baptismus & confirmatio, 3. q. 63. 6. c.

9 Cultus Dei primo ordinatur ad reverentiam Dei, secundo ad instructionem hominis a Deo, tertio ad directionem actuum humanorum secundum instituta Dei, 22. q. 91. 2. c.

10 Duplex scilicet interior, in conjunctione ad Deum, per intellectum, & affectum, scilicet in devotione mentis, & exterior in sacrificiis, oblationibus, & huiusmodi, 12. q. 99. 3. c. & q. 101. 2. c. ad 3. & q. 103. 3. ad 4. item q. 103. 3. c. item 22. q. 81. 7. c. item q. 84. 2. c. item q. 122. 4. c.

11 Cultus secundus ordinatur ad primum, ideo secundum quod primum diversificatur in diversis statibus, sic & secundus, 12. q. 103. 2. c. ad 3. & q. 103. 3. c.

12 Cultus primus impeditur per peccata, secundus vero per immunditias corporales, 12. q. 102. 5. ad 4.

13 Omnis cultus Dei exterior praecipue ad hoc ordinatur, ut homines habeant Deum in reverentiam, 12. q. 102. 4. c. & 3. q. 63. 4. ad 3.

14 Cultus Dei exterior praecipitur tertio precepto decalogi, 22. q. 122. 4. c.

15 In cultu Dei potest aliquid esse perniciosum, id est falsitas dupliciter, scilicet ex parte rei signatae, vel ex parte colentium contra morem Ecclesiae, 22. q. 93. 1. c.

16 Et aliquid superfluum, non secundum quantitatem absolutam, sed quia non proportionatur fini, 22. q. 81. 5. ad 3. & q. 92. 1. c. ad 3. & q. 93. 2. c. & q. 104. 2. ad 2.

17 Antiquitus quidam colebant falsos Deos cum imaginibus, quidam vero sine eis, 22. q. 122. 2. ad 2.

18 Cultus disparitas matrimonium praecens impedit ne contrahi possit, 5. q. 59. 1. c. Cupiditas duplex, scilicet mortalis, & venialis. Prima ponit finem in creatura, non autem

tem secunda, sed est cum charitate, 22. q. 24. 10. ad 2.

1 Curam animarum habentes presbyteri vel diaconi non sunt in statu perfectionis, ex parte ordinis, nec ex parte curae, quia non obligantur per ordinem ad ea quae sunt perfectionis, quamvis interior perfectio requiratur ad actum ordinis. Et possunt curam animarum deferere. Unde non omnes prelati ecclesiastici sunt in statu perfectionis, sed soli episcopi, 22. q. 184. 6. c.

2 Ad curam pertinent duo, scilicet ratio ordinis, id est providentia, vel dispositio, & executio ordinis, id est gubernatio, 12. q. 22. 1. ad 2.

3 Aequalis cura est Deo de omnibus, ex parte Dei, non autem ex parte effectus, 12. q. 20. 3. ad 2. & 12. q. 112. 4. ad 1.

4 Provisio particularis excludit defectum ab eo quod ejus cura subditur, non autem provisor universalis, 12. q. 22. 2. ad 2. & q. 103. 5. c.

1 Curiositas est vitium circa cognitionem intellectus & sensuum, ad peccandum, & circa inspectionem ludorum, & mulierum ad concupiscendum, & spectaculorum, 22. q. 67. 4. c.

2 Oritur ex aecidia, 22. q. 35. 4. ad 3.

Damnatione propter peccatum. Ad nullus potest liberari, nisi per Christum, qui solus fuit ab ea immunis, a qua liberatur aliquis tripliciter, scilicet per baptismum, martyrium, fidem, & dilectionem, 3. q. 27. 3. c. princ. & q. 49. 2. ad 2. & q. 52. 7. ad 1.

2 Homines damnati non sunt deputati ad exercitium aliorum, quia non habent ordinem naturae inter se, sicut daemones, 1. q. 64. 4. 2. c.

3 Non possunt velle bonum actualiter, & tamen voluntas eorum naturaliter inclinatur ad bonum, 1. q. 64. 2. c. item 12. q. 85. 2. ad 3.

4 Blasphemant Deum mente & voce, & in hoc peccant, 22. q. 13. 4. c.

5 Liberum arbitrium habent, & voluntatem in malo obstinatum, 3. q. 18. 4. ad 3.

6 Non poenitent de malis quae fecerunt, ratione culpae, sed ratione poenae, 22. q. 13. 4. c. & 3. q. 86. 1. c.

7 Non amant eos, quos prius inordinate dilexerunt, sed causas dilectionis, 22. q. 7. 13. c.

8 Poena damnatorum nunquam finitur, contra Originem, 1. q. 10. 3. ad 2. & q. 64. 2. c.

9 Obstinatio in damnatis est perpetua culpa & poena. Sed non demeretur, quia non sunt in via, sed ad terminos poenae deveniunt, 22. q. 13. 4. ad 2.

10 In damnatis erit varietas poenarum, non refrigerans, sed magis affligens, 1. q. 10. 3. ad 2. & 12. q. 67. 4. ad 2.

11 Bona quae damnati fecerunt hic, profunt eis in inferno, 3. q. 86. 6. ad 3.

12 Ad mitigationem poenae, impediendo ne incurratur, non autem subrahendo, nec fortificando subiectum, nec minuendo remedium conscientiae, 3. q. 89. 6. ad 3.

13 Quilibet poena damni vel sensus in damnatis excedit omnem poenam & dolorem cuiuscumque viatoris, etiam Christi, 3. q. 46. 6. ad 3.

14 Corpora damnatorum cum suis deformitatibus resurgent, 5. q. 86. 1. c. & q. 86. 2. c.

15 Futura sunt passibilia, sine mutatione naturalis dispositionis, propter iustitiam, 5. q. 86. 3. c.

16 Sicut per multa & varia damnata peccaverunt, conveniens est ut multipliciter & multis affligantur, 5. q. 97. 1. c.

17 Cum post diem iudicii nullum corpus innoxium remansurum sit, verius qui damnati assignantur, non erit materialis, sed spiritualis, qui conscientiae remorsus dicitur, 5. q. 97. 2. c.

18 Ratione lachrymarum resolutionis flentis non erit in damnatis, ratione vero commotionis & turbationis capitis in damnatis, flentis esse poterit, 5. q. 97. 3. c.

19 Ut dispositio inferni miseriae damnatorum conveniat, erant in eo tenebrae corporales, cum quadam tamen luce, ut viderent damnati ea, quae animam torquere possunt, 5. q. 97. 4. c.

20 Ignis inferni erit corporeus, 5. q. 97. 5. c.

21 Est ejusdem speciei cum igne nostro, 5. q. 97. 6. c.

22 Et si nullus scie ubi infernus sit, constitutus, nisi qui de hoc a Spiritu Sancto edocuit fuerit, conveniens tamen est ut sub terra esse credatur, 5. q. 97. 7. c.

23 Quamvis damnati voluntate naturali aliquid bonum velle possunt, tamen voluntate deliberala non bene volunt illud, 5. q. 99. 1. c.

24 Per se non poenitebunt de peccatis, sed per accidens, in quantum affligentur a poena, quam pro peccatis sustinent, 5. q. 98. 1. 2. c.

25 Non vellent non esse, in quantum non esse consideratur secundum se, quia illud non est appetibile, in quantum vero consideratur ut est ablativum poenalis vitae aut alicujus miseriae, non esse potest desiderari a damnatis, 5. q. 98. 5. c.

26 Propter consummationem suam odium gaudent de malis, & dolent de bono, & sic vellent.